

2018Z11192

Vragen van het lid **Van Helvert** (CDA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de agressieve retoriek en manoeuvres van Turkije richting Griekenland en Cyprus* (ingezonden 13 juni 2018).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de berichtgeving over de toenemende spanningen tussen Griekenland en Turkije?¹

Vraag 2

Hoe beoordeelt u de (bijna) aanvaringen en agressieve manoeuvres van schepen van de Griekse- en de Turkse kustwacht op de Egeïsche Zee^{2 3}, in het bijzonder het rammen van een Grieks kustwachtvaartuig door een Turkse patrouilleboot bij Imia?

Vraag 3

Wat vindt u van de berichten dat Turkije stelselmatig het Griekse luchtruim schendt boven de Egeïsche Zee, met als «hoogtepunt» maar liefst 56 schendingen op één dag, te weten 22 mei jl.⁴

Vraag 4

Hoe beoordeelt u het neerstorten van een Grieks Mirage-gevechtsvliegtuig na het onderscheppen van twee Turkse F-16's die het Griekse luchtruim schonden⁵?

Vraag 5

Hoe beoordeelt u binnen deze context de berichtgeving dat er Turkse straaljagers boven de helikopter van de Griekse president Tsipras gingen vliegen, de helikopterpiloot om zijn vliegplan vroegen die vervolgens de

¹ <https://www.nytimes.com/2018/04/21/world/europe/greece-turkey-islands.html>

² <https://www.telegraph.co.uk/news/2017/07/03/greek-coast-guards-fire-turkish-vessel-aegean/>

³ <https://www.reuters.com/article/us-greece-turkey/greece-protests-to-turkey-over-boat-incident-ankara-denies-fault-idUSKCN1FX2AO>

⁴ <http://greece.greekreporter.com/2018/05/23/turkish-fighter-jets-violate-greek-air-space-56-times-in-a-single-day/>

⁵ <https://www.nytimes.com/2018/04/12/world/europe/greece-turkey-fighter-jet.html>

Griekse luchtmacht alarmeerde, die eveneens twee gevechtsvliegtuigen uitstuurde, waarna de Turkse toestellen de zone verlieten?⁶

Vraag 6

Herkent u een Turks patroon van agressieve luchtruim- en waterwegenschendingen? Waarom wel of niet?

Vraag 7

Hoe beoordeelt u in dit licht de uitspraken⁷ van de Turkse president Erdogan dat Turkije de Griekse eilanden «heeft weggegeven» die «vroeger de onze waren» en «binnen gehoorafstand» en «daar zijn nog steeds onze moskeeën, onze heiligdommen», daarbij verwijzend naar de Ottomaanse bezetting van de eilanden? Hoe beoordeelt u bovendien het pleidooi⁸ van Erdogan om het Verdrag van Lausanne te herzien?

Vraag 8

Hoe beoordeelt u de dreigementen van Erdogan richting Cyprus, waarbij hij de Griekse Cyprioten waarschuwde «niet over de schreef te gaan», de Turkse «rechten» op de Egeïsche Zee en Cyprus van vergelijkbaar belang verklaarde met het (illegaal) door Turkije binnengevallen Afrin en dat «Turkse oorlogsschepen en veiligheidseenheden de ontwikkelingen op de voet volgen en alles zullen doen wat nodig is»?⁹

Vraag 9

Is het waar dat Turkije de Cypriotische regering het recht betwist om exploratie- en exploitatie-rechten te vergunnen aan gas- en oliebedrijven in de Exclusieve Economische Zone ten zuiden van het eiland?¹⁰

Vraag 10

Is het waar dat een exploratieschip van de Italiaanse onderneming ENI in februari van dit jaar zelfs de toegang tot deze zone werd ontzegd door de Turkse marine?

Vraag 11

Is het waar dat de Europese Unie (EU) weliswaar protesteerde tegen deze provocatie, maar de facto de Turkse blokkade in de betwiste zone ondergaat?

Vraag 12

Waarom zwijgt de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) over de agressieve handelingen en retoriek van Turkije richting Griekenland en Cyprus en wordt er kennelijk geen enkele druk uitgeoefend op Turkije om ermee te stoppen? Wat bent u bereid hieraan te doen?

Vraag 13

Bent u bereid de handelwijze en retoriek van Turkije ondubbelzinnig te veroordelen, druk uit te oefenen richting Erdogan om ermee te stoppen, zich solidair op te stellen richting Griekenland en Cyprus en dit te adresseren binnen de NAVO, de EU en de Verenigde Naties (VN)? Zo nee, waarom niet?

Vraag 14

Bent u bereid binnen nu en een maand een overzicht naar de Kamer te sturen van daartoe genomen en te nemen stappen, zowel bilateraal als in diverse internationale gremia? Zo nee, waarom niet?

⁶ <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2018/04/22/turkije-en-griekenland-op-ramkoers---/>

⁷ <https://www.haberler.com/erdogan-bagirsan-sesinin-duyulacagi-adalari-8812479-haberi/>

⁸ <https://www.nytimes.com/2017/12/07/world/europe/erdogan-greece-turkey-visit.html>

⁹ <https://www.reuters.com/article/us-cyprus-natgas-turkey/erdogan-tells-cyprus-not-to-test-turkey-over-gas-standoff-idUSKBN1FX0XZ>

¹⁰ <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2018/04/22/turkije-en-griekenland-op-ramkoers---/>